

Valtiovarainministeriö
Vero-osasto

Viite: Lausuntopyyntöne 19.11.2014, Pienyritysten maksuperusteinen arvonlisäverotus

PIENYRITYSTEN MAKSUPERUSTEINEN ARVONLISÄVEROTUS

Lausuntopyyntö koskee valtiovarainministeriössä laadittua muistioluonnosta ”Pienyritysten maksuperusteinen arvonlisäverotus”. Selvitystyö liittyy pääministeri Stubbin hallitusohjelman asiaa koskevaan kirjaukseen 24.6.2014.

Suomen Yrittäjät (SY) esittää lausuntonaan seuraavaa:

SY kannattaa maksuperusteisen arvonlisäverotusmahdollisuuden käyttöönottoa pienyrityksille. Valinnainen maksuperusteinen alv:n kohdistaminen on SY:n pitkäaikainen tavoite. Esitämme, että järjestelmä otetaan käyttöön mahdollisimman pian.

Muistioluonnoksen sisältö

Muistioluonnos on laadittu huolella. Se käsittelee vain maksuperusteista arvonlisäverotusta, eikä laajemmin ota kantaa muihin keinoihin helpottaa pidentyneistä maksuajoista kärsiviä pienyrityksiä. Pidämme rajausta onnistuneena. Näin ollen emme esitä muistion laajentamista käsittelemään myös harvennetun kausiveroilmoittamisen laajentamista.

Muistiossa esitellään kolme mallia maksuperusteisuuden soveltamiseksi:

1. pelkästään myynteihin, ns. epäsymmetrinen malli (luku 4.1.)
2. saman verovelvollisen myynteihin ja ostoihin, ns. symmetrinen malli (luku 4.2.)
3. kahden verovelvollisen välisiin liiketoimiin (luku 4.3.)
4. vain tilikauden aikana (luku 4.4.)

Epäsymmetrinen ja symmetrinen malli

Pidämme parhaana ensimmäistä, epäsymmetristä mallia. Yritys voisi silloin tehdä ostovähennykset nykyiseen tapaan suoriteperusteisesti, mutta tilittää suoritettavat arvonlisäverot kassaperusteella. Tämä malli parhaalla tavalla parantaisi yritysten maksuvalmiutta. Lisäksi se olisi vähiten nykytilasta poikkeava, kun ottaa huomioon, että verovelvollinen voi nykyisin valita kunkin myyn-

nin ja oston osalta erikseen, soveltaako ajallisen kohdistamisessaan pääsääntöä (suoriteperustetta) vai poikkeussääntöä (laskutusperuste). KHO on vahvistanut periaatteen ratkaisussaan KHO 20.12.1996 T 3930. Mainittu päätös koski nimenomaisesti maksuperusteisuutta soveltavaa alkutuottajaa, mutta osto- ja myyntikohtaista valinnanvapautta on voitu soveltaa päätöksen johdosta muihinkin toimijoihin.

Ymmärrämme kuitenkin valvonnalliset ja valtiontaloudelliset tarpeet symmetrisen mallin puolesta, ja siten muistioloennoksen varovainen suosittelu symmetrisen puolesta on perusteltu. Symmetrisen mallin käytännön etuna on myös se, että pienyritykset voisivat entistä joustavammin perustaa niin kirjanpitosensa kuin arvonlisäverotuksensa tiliotteisiinsa, mikä helpottaa hallinnollista taakkaa.

Kahden verovelvollisen välisiin liiketoimiin ulottuva malli

SY ei kannata kolmatta mallia, eli maksuperusteisuuden ulottamista pakollisena ostoihin, joita muu verovelvollinen tekee maksuperusteisuutta soveltavalta myyjältä. Näistä syistä emme pidä tätä mallia toteuttamiskelpoisena. Tämän malli heikentäisi maksuperusteisuutta soveltavien yritysten asemaa markkinoilla niin merkittävästi, etteivät yritykset laajasti ottaisi käyttöön mahdollisuutta maksuperusteiseen arvonlisäveron kohdistamiseen.

Vain tilikauden aikana sallittu maksuperusteisuus

Neljännän mallin, eli vain tilikauden aikana sovellettavan maksuperusteisuuden SY näkee samoin, kuin muistion laatija: Vaatimus arvonlisäverotuksen oikaisuun suoriteperusteiseksi tilikauden päättymishetkeen aiheuttaa hallinnollista työläyttä sekä merkittävää rahoitustarvetta. Tämä aiheuttaisi maksuperusteisen arvonlisäverotuksen tuomien hyötyjen huomattavan vesittymisen.

Vaikuttavuus sekä muut huomiot

- Pidämme 500 000 euron liikevaihtorajaa riittävänä kattamaan olennaisen osan yrityksistä, jotka kärsivät pidentyneistä maksuajoista.
- Yhdymme muistioloennoksen arvioon, että maksuperusteisuuden käyttöön ottavien yritysten tarkempaa lukumäärää on vaikea arvioida ennalta. Pidämme kuitenkin arviota 190 000 yrityksen enimmäismäärästä realistisena.
- Pykäläehdotukseen on oletettavasti valvonnallisista syistä lisätty vaatimus kohdistaa vero viimeistään silloin kun 6 kuukautta toimituksesta on kulunut. Pidämme ehtoa kohtuullisena ja hyväksyttävänä.
- Ehdotamme muistioon selvyuden vuoksi maininnan, että muutoksella ei ole vaikutusta yhteisömyyntien tai -hankintojen ajalliseen kohdistamiseen, vaan se määräytyy jatkossakin suoriteperusteisesti. Sama lienee

syytä todeta myös myyntimaasääntöjen pääsäännön mukaisten palveluiden ostoista (AVL 65 §), kun paikallinen käännetty verovelvollisuus (AVL 9 §) soveltuu.

- Siirtymisen maksuperusteisen ja suoriteperusteisen menettelyn välillä tulisi tapahtua myös juoksevassa toiminnassa joustavasti, eli esimerkiksi ilmoituskauden vaihteessa (yleensä kuukausi). Jo merkittävä osamaksulla suoritettu investointi voi aiheuttaa tarpeen siirtyä kassaperusteisesta suoriteperusteiseen menettelyyn.

Esitämme lopuksi, että asiaa koskeva hallituksen esitys valmistellaan siinä aikataulussa, että se voidaan hyväksyä vielä kuluvalle vaalikaudella.

SUOMEN YRITTÄJÄT

Jussi Järventaus
toimitusjohtaja

Satu Grekin
veroasiantuntija